

Oponentský posudek na disertační práci JUDr. Jana Páva

„Postavení migrujících osob z hlediska pracovního práva a práva sociálního zabezpečení“

Předložená práce o rozsahu 265 stran textu je systematicky rozdělena do úvodu a dvou částí, které jsou rozděleny do jedenácti kapitol, a závěru. První část nazvaná „Postavení migrujících osob z hlediska pracovního práva“ obsahuje pět vnitřně členěných kapitol a druhá část nazvaná „Postavení migrujících osob z hlediska práva sociálního zabezpečení“ je rozdělena do dalších šesti vnitřně členěných kapitol. Poslední – jedenáctá kapitola – je pojata i nazvána jako závěr. Práce obsahuje též stručné shrnutí v češtině a angličtině a přílohy vztahující se k tématu.

První část práce je věnována pracovněprávním otázkám migrace - autor se zabývá především individuálními pracovněprávními vztahy vznikajícími mezi zaměstnanci a zaměstnavateli při výkonu závislé práce. Zaměřuje se hlavně na postavení zaměstnance, tj. slabšího z obou subjektů pracovněprávního vztahu a na nároky související s jeho přeshraniční migrací.

Druhá část práce je zaměřena na sociální zabezpečení migrujících osob. Autor upozorňuje na možné nepříznivé následky na nároky migrujících osob v oblasti sociálního zabezpečení a zároveň uvádí možnosti jejich řešení sjednáváním koordinačních pravidel.

V závěru autor shrnuje hlavní problémy týkající se postavení migrujících osob v pracovním právu a v právu sociálního zabezpečení. Hodnotí např. tzv. řízenou migraci a s ní související zavedení tzv. zelených karet v České republice od 1. ledna 2009. I když od tohoto data uplynula relativně krátká doba, lze konstatovat, že vládní projekt zatím nesplnil očekávání s ním spojená – autor rozebírá příčiny této skutečnosti. Hodnotí rovněž vysílání pracovníků v rámci již existujícího pracovněprávního vztahu a problémy s ním spojené, upozorňuje i na příslušnou

judikaturu Evropského soudního dvora. Hodnotí také postavení migrujících osob v rámci práva sociálního zabezpečení, upozorňuje na vývoj osobního rozsahu koordinačních nařízení. Původně se úprava týkala pouze zaměstnaných osob a jejich rodinných příslušníků, postupně se osobní rozsah těchto nařízení rozšířil díky prosazení názoru, že volný pohyb není výsadním právem pouze pracovníků, ale je základním právem všech občanů Evropské unie.

Autor v závěru rovněž upozorňuje na nejzávažnější nedostatky ve zkoumané oblasti a nastiňuje i možnosti jejich řešení. Zcela na závěr práce autor konstatuje, že „...jsou postupně odbourávány největší překážky, které znevýhodňovaly migrující osoby a omezovaly jejich nároky. Dokladem toho je i česká právní úprava, která např. odstranila podmínku trvalého pobytu na území České republiky pro vznik nároku na důchod nebo krácení důchodu vypláceného z českého důchodového systému při souběhu s výplatou důchodu z jiného státu. I takovéto změny přispívají k ochraně práv migrujících osob.“

Systematické členění textu je vhodné, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují, práce je přehledná, má bohatý poznámkový aparát. Bylo by vhodnější a pro vědeckou práci obvyklejší pojmut závěr samostatně a nikoli současně jako poslední kapitolu. Autor vychází z rozsáhlého okruhu odborné literatury časopisecké i knižní, české i zahraniční, kterou uvádí v seznamu použité literatury, v textu s ní dobře pracuje a odkazuje na ni.

Zvolené téma je nejen velmi aktuální a důležité, ale i náročné na zpracování. To je jistě jeden z hlavních důvodů, proč je mu v české odborné literatuře zatím věnována poměrně malá pozornost. Posuzovaná práce je v tomto směru zcela ojedinělá. Autor zkoumá zvolené téma precizně a pečlivě, k řadě otázek zaujímá svá stanoviska. Svůj výklad často doplňuje a konkretizuje poukazem na příslušnou judikaturu Evropského soudního dvora. Zajímavé je srovnání úpravy obsažené v nařízení Rady č. 1408/71 a v nařízení Rady č.883/2004, které nabude účinnosti dnem 1. května 2010.

K práci nemám závažnější připomínky věcné ani formální, je velmi zdařilá. Pouze podotýkám, že autor někdy používá výrazů spíše žurnalistických – např. migrace osob v hledáčku pracovního práva (název subkapitoly 11.1. - str. 252), což je sice možné považovat za určité osvěžení textu, pro vědeckou práci však jde o výraz dosti neobvyklý.

Zvolené téma bylo zpracováno komplexně a úspěšně, vysoká úroveň textu svědčí o tom, že se mu autor věnuje již dlouhodobě a má výborné teoretické znalosti i bohaté praktické zkušenosti.

Závěrem konstatuji, že předložená práce jednoznačně splňuje požadavky stanovené příslušnými předpisy pro disertační práce a proto ji **doporučuji k obhajobě.**

JUDr. Věra Štangová, CSc.

oponent

V Praze dne 28. března 2010